

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Rása Mirtill jogtanácsos által képviselt **felperesnek** a dr. Elek Zsolt ügyvéd által képviselt **alperes** ellen bankügynöki díjelőleg tartozás megfizetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2008. március 28. napján kelt 4.G.40.144/2007/19. számú ítéletével szemben az alperes által 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000,- (Kettőszázezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül bankügynöki díjelőleg-tartozás címen fizessen meg a felperesnek 38.791.752,- Ft-ot, ennek 2007. július 2. napjától a kifizetés napjáig a jegybanki alapkamat átlaga kétszeresének megfelelő mértékű kamatát, továbbá 7.117.169,- Ft lejárt késedelmi kamatot és 900.000,- Ft illetéket, valamint 969.794,- Ft jogtanácsosi munkadíjat.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felek, továbbá az "A" Rt. 2005. augusztus 26-án együttműködési megállapodást kötöttek használt gépjárművek kölcsön- és pénzügyi lízingkonstrukcióban történő finanszírozásáról. Ebben a felperes azzal bízta meg az alperest, hogy a megállapodásban foglalt feltételek mellett az alperes az általa eladott gépjárművek értékesítése során kölcsönügyleteket közvetítsen a felperes javára. A felek a megállapodást határozatlan időre kötötték, az alperes ügynöki jutalék fejében vállalta a tevékenységet.

2005. december 14. napján a felek és az "A" Rt. újabb szerződést kötöttek, ebben az alperes vállalta a nála 2005. december 1. és 2006. november 30. között - új és használt - gépjárművet vásárlók finanszírozási igényeinek ...csoporthoz való közvetítését, továbbá azt, hogy ezen időszakban az eredményesen közvetített ügyletekben a finanszírozott összeg el fogja érni az 550.000.000,- Ft-ot, a közvetített új és használt gépjárművek aránya 70-30 %-tól nem tér el. Megállapodtak a felek, hogy a ... csoportnak jogában áll csak az olyan teljesítést szabályszerűnek elfogadni, amelynél az új és használt gépjárművek ezen arányán felül az eredményesen közvetített új gépjárművek finanszírozási összege a tárgyidőszakban eléri a 385.000.000,- Ft-ot.

A szerződés szerint az alperest bankügynöki díj illette, 2005. december 15-én a felperestől 44.000.000,- Ft díjelőleget vett fel. Megállapodtak a felek abban, hogy a bankügynöki díjat a felperes a díjelőleg összegébe beszámítja, a megállapodás lejártát követő 30 napon belül, legkésőbb 2006. december 30-ig az alperes tényleges teljesítésének megfelelően elszámolnak. Amennyiben a megállapodás időtartama alatt az alperesnek járó ügynöki díj kevesebb, mint a kifizetett díjelőleg, a különbözetet az alperes visszafizeti.

Rögzítették azt is, hogy amennyiben az alperes a díjelőleget a szerződés lejártáig maradéktalanul nem dolgozta le, akkor az elszámolás szerinti tartozása visszafizetéséig az ezen időszakra érvényes jegybanki alapkamat átlaga kétszeresének megfelelő mértékű kamatot köteles a felperesnek megfizetni.

A bíróság megállapította, hogy a szerződés a határozott idő elteltével, 2006. november 30-án megszűnt, 2007. január 8-án a felperes megküldte az alperesnek az elszámolást, az alperes azonban nem tett eleget a fizetési felszólításnak.

A bíróság megállapítása szerint a 2005. augusztus 26-án kötött szerződés a felek között továbbra is hatályban maradt, ennek alapján az alperes 2007. januárját követően is közvetített ügyleteket a felperes részére. Az ezek után járó ügynöki díj beszámításra került a 2005. december 14-i szerződéssel kapcsolatos elszámolásból eredő kamatkövetelésbe, így az alperes 2007. július 1-jéig számított tartozása 38.791.752,- Ft tőkéből és 7.117.169,- Ft lejárt késedelmi kamatból állt.

A bíróság ítélete jogi indokolásában mindenekelőtt kiemelte, hogy az alperes a követelés alapjául szolgáló szerződés létrejöttét és annak tartalmát nem vitatta, de nem vitatta - felhívás ellenére - a követelés összegét sem. Erre tekintettel a bíróságnak kizárólag azt kellett az alperes védekezése tekintetében vizsgálni, hogy valóban megtörtént-e a szerződés futamidejének meghosszabbítása, azaz a szerződés módosítása. Az alperes állítása szerint a szerződésmódosításra ráutaló magatartással, vagyis az által került sor, hogy a felperes a szerződés lejártát követően is fogadott el az alperestől teljesítéseket. A bíróság a Pp. 3. §. (3) bekezdésének megfelelően tájékoztatta az alperest a bizonyítási teherről és a bizonyítási kötelezettségéről, a bizonyítatlanság jogkövetkezményeiről, az alperes erre úgy nyilatkozott, hogy bizonyítási indítványt nem kíván előterjeszteni, a szerződésmódosítás írásba foglalásra nem került, így okirati bizonyítékot csatolni nem áll módjában.

A fentiek alapján a bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperes bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, ebben a körben osztotta a felperes azon okirati bizonyítékkal is alátámasztott előadását, hogy a szerződés lejártát követő alperesi teljesítések a 2005. augusztus 26-án létrejött szerződésen alapulnak. A későbbi teljesítésekre ezen szerződés

alapján került sor, az alperest megillető jutalék összegét a felperes jogosult volt saját követelésébe beszámítani, mindez azonban nem eredményezi a perbeli követelés alapjául szolgáló szerződés ráutaló magatartással való módosítását. A fentiekre, valamint a Ptk. 198. §. (1) bekezdésére figyelemmel tehát a kereset megalapozott, hisz az alperes a felperesnek az elszámolás alapján járó követelést és a szerződésben megállapított mértékű késedelmi kamatot nem fizette meg.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a felperesi kereset elutasítása útján való megváltoztatását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság olyan súlyos eljárásjogi szabályt sértett, mely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolja, hisz a perbeli megállapodás az alperes és a felperes, valamint a "A" Rt. között jött létre. A szerződés 4. pontja szerint a közvetített ügyletek után a "B" Rt. és az "A" Rt. számolja el a bankügynöki díjat, az alperes bankügynöki díj követelését pedig a két részvénytársaság számítja be az általa folyósított díjelőleg összegébe. A szerződő felek perben állására a Pp. 51.§-ra figyelemmel szükség van, ennek hiányában a felek közötti jogvitát nem lehet elbírálni.

Az elsőfokú eljárás során előadott álláspontját fenntartva utalt arra az alperesi fellebbezés, hogy a 2005. decemberében kötött szerződés a határozott idő lejártával nem szűnt meg, a Ptk. 216. §. értelmében ráutaló magatartással a szerződés futamidejét a felek meghosszabbították, így az alperes visszafizetési, valamint kamatfizetési kötelezettsége nem következett be. Mindezeket alátámasztja, hogy az alperes továbbra is közvetített ügyleteket a felperes felé, aki a szerződés rendelkezéseinek figyelembevételével számolta ki az ügyletek után az alperest illető bankügynöki díj összegét. A felperes a szerződés 4. pontjában foglaltakkal ellentétben a megállapodás lejártát követő 30 napon belül nem is jelezte az alperes felé, hogy fizetési kötelezettsége állna fenn az alperesnek, az alperes folyamatos teljesítését nem kifogásolta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, döntésével, annak indokaival az ítélet tábla is egyetértett, a fellebbezésre tekintettel csupán az alábbiakat emeli ki.

A felek között két szerződés jött létre. A 2005. augusztus 26-án kötött - határozatlan időtartamra szóló - megállapodás a hosszú távú együttműködés általános szabályait tartalmazza. A 2005. december 14-én kötött szerződés a korábbihoz képest részletesebb szabályozást ad, ezzel a felek egyrészt kiterjesztették az együttműködést az új autók értékesítése tekintetében, másrészt a korábbi szerződésben foglaltakon túl kölcsönösen többletkötelezettségeket vállaltak. Az utóbbi szerződés keretében kapott az alperes díjelőleget, mellyel a szerződésben foglaltak szerint tartozik elszámolni az egy éves

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §. (3) bekezdésében foglaltak szerint tájékoztatta az alperest a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről és a bizonyítatlanság jogkövetkezményeiről. Az alperes által hivatkozottak azonban nem voltak annak igazolására alkalmasak, hogy a felek a szerződés hatályát - ráutaló magatartással - határozatlan időtartamúra módosították. Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy a felperes által 2007. év első felében elszámolt teljesítések ennek igazolására nem alkalmasak, azokra a 2005. augusztusában kötött határozatlan idejű szerződés teljesítése körében került sor. Ugyancsak nem értékelhető a szerződés ráutaló magatartással történő meghosszabbításaként az a körülmény, hogy a felperes a szerződésben foglalt 30 nap, tehát 2006. december 30. helyett, csupán 2007. január 10-én küldte meg az alperesnek az elszámolást és a fizetési felszólítást.

Alapítvány az alperesi fellebbezésnek az eljárásjogi szabálysértésre való hivatkozása is. Nem teremt egységes (kényszerű vagy kötelező) pertársaságot önmagában az a körülmény, ha a szerződéses jogviszonyban akár kötelezett, akár jogosult oldalon több személy szerepel. A szerződésben foglalt jogosultságok és kötelezettségek, valamint a perbe vitt anyagi jogi igény egyedi vizsgálata útján lehet állást foglalni abban, hogy fennállnak-e az egységes pertársaság Pp. 51. §. a.) pontjában meghatározott feltételei (a per tárgya olyan közös jog, vagy közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, vagy a perben hozott döntés a pertársakra a perben való részvétel nélkül is kiterjedne).

A felperes és a "A" Rt. a perben érvényesített követelés tekintetében egyetemleges jogosultaknak minősülnek, azaz bármelyikük akár önállóan is követelheti a teljes tartozást az alperestől (Ptk. 335. §. (1) bekezdés). Az elsőfokú bíróság tehát nem sértett eljárásjogi szabályt, mikor a "A" Rt. perbenállása nélkül határozott érdemben a felperes által érvényesített követelésről.

A fentiekre figyelemmel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése első fordulata alapján helybenhagyta, az eredménytelenül fellebbező alperest pedig a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte a rendelkező részben írt jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperes javára való megfizetésére és a fellebbezéssel felmerült költségeinek viselésére.

Győr, 2009. március 11. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelével:
Kiadó:

